

כריסטיאן יקירתנו

אתמול קיבלתי מכתב מידידתי, הסופרת כריסטיאן ("מנוחת הלוחם") רושפור. במכתבה מגיבה הסופרת, צרפתיה לאייהודיה הייכת לחוגייהשמאל בפאריס, ושעזרה לנו לא מעט בעבר בפעולתנו המדינית בעיר זו, על בישראל, ואת דברי התנועה השמית — אשר תבעה את חיסול חוקייהחירוים ואת זכות ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני.

אורי אבנרי היקר —

נדמהני כשנוכחתי כי נקטת כלפי בעמדה ביקורתית ביותר, מפני שחתמתי על קריאת אינטלקטואלים צרפתיים שיצאו להגנת האסירים הערביים בישראל. וכיוון שאתה מזכיר בעיתונך את יחסי עם עמוס קינן, אני מזכירה לך שהיה זה בדיוק עמוס קינן שקרא באוזני את מאמרי, "העולם הזה" על מצב הערבים בישראל, ואת דברי התנועה השמית — אשר תבעה את חיסול חוקייהחירוים ואת זכות ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני.

אני סבורה שאף אחד מן החותמים חתם, כדבריך, בהשפעתו של שמעון צבר. ואילו אני, פשוט המשכתי בדרך שאתם עצמכם, שוחריהשלום בישראל, פתחתם בה מזה זמן רב. אני נדמהני שכיום אתה בא אלי בטענות בשל כך.

אנחנו, האומות הזקנות, רגילות לכך שברגע בו פורצות המלחמות נופלים שוחריהשלום לתוך המלכודת שמה — הזדהות עם ממשלותיהם (ואז קור"אים להזדהות זו בשם "גאווה לאומית"). אז גם מתחילים לכוות את האינ-טרינאציונאליסטים בשם "בוגדים" וזוהי השפעתם המיוחדת של זמניהמלחמה, ואין זה מדהים כלל ששוחריהשלום באומה צעירה, שטרם התרגלה לכך, יפלו לאותה מלכודת ממש.

אולם אני מרשה לך — ואף אחד מבין חותמי גילוייהדעת שלנו אינו מרשה לך — להוסיף לחומר שלנו את הפרשנות שלך הקוצפת: "אפשר לפרש זאת, לכל הדיעות ככוונה לחסל את מדינת ישראל" — כפי שאמרת. אין צל של אמת בדברים אלה. זוהי המצאה. הייתי אומרת — השמעה, וגם סחטנות.

כי זוהי המלכודת הנוספת של ישראל: לנופף בכל רגע במילה "חיסול" כשרק קורה משהו. מישהו שאינו משתחוה בפני כל מעשי השלטונות — מייד מייחסים אותו למחנה המחסלים. זה מקל את מלאכת השלטונות: הנה כי כן, אתם הופכים אותם לקדושים. אבל זוהי גם קלות-דעת מבהילה ממש.

רואה אתה, אם תישמע להיגיון הזה, גם אתה, "חסלון" (ואני לא מסוגלת לגעת במילה הזאת אלא במלקחיים). חסלון של מדינת ישראל, משום שאתה נאבקת למען זכות הגדרתו העצמית של העם הפלסטיני. אתה רואה? מי שחודר לנתיביההתעמולה הגסים — שוב אינו מסוגל לסגת.

על כן אני מבקשת אותך להוציא אותנו, במהירות מירבית, ממחנה ה"מחסי-לים", אליו אין אנו שייכים כלל. ולא להוציא את מחשבותינו ממיסגרתן הטבי-עית, ולהשיב לעובדות את נאמנותן:

לא עלינו מוטל לדגול, בצורה אבהית, בפיתרונות. חייבים לגלות אותם אלה הנמצאים עתה בתהליך גילוי החוקיות הדינאמית של המערכה. ביקשנו רק שיכבדו את הזכויות הרגילות של הגנת הסטודנטים הערביים שנעצרו, ואשר מעמידים אותם לדין בפני בית-דין צבאי.

אל תשתמש בנו, באינטלקטואלים הסוציאליסטיים, כדי לשרת מטרות אופור-טוניסטיות. אפשר לעשות בנו שימוש טוב יותר, בטווח ארוך, כשסתם מכבדים את האמת. יכולת להגיד לנו, למשל: הגנת האסירים הערביים? זהו בדיוק ענייננו שלנו. סמכי עלינו. אנחנו נטפל בדבר.

וזוהי תקוותי. שלום אורי!

כריסטיאן רושפור

תדנו, במצב המיוחד של ישראל ב-1967, לעמדת שוחריהשלום אחרים בעמים אחרים, במצבים שונים לגמרי, מעידה על השגיאה היסודית של חוגים בשמאל הצרפתי כיום. אגדה יהודית מספרת על "מיטת סדום". בני-סדום הרשעים היו מכניסים את כל ה"אורחים", שהודמנו לעירם, לתוך מיטה זו. אם היה האורח ארוך מן המיטה, קיצצו את רגליו. אם היה קצר מן המיטה, משכו את אבריו עד שהתאימו למיטה.

השמאל הצרפתי — כך נדמה לי לאחרונה — נוהג עליפי אותה שי-טה.

יש לו סכימה אחת, המורכבת מכמה דוק-טרינות קבועות — ולתוך מיטת-סדום זו הוא מכניס בכוח את כל המצבים — אלי-גיריה, ויאט-נאם, ארץ-ישראל, יש, מלחמת שיחרור, ויש, שלטון דיקוי, ויש, כוחות קידמה" (המקבלים את אישור מוסקבה), ויש "ריאקציה" (הקשורה בארצות-הברית).

אולם המצבים, כמו בנייהאדם, שונים זה מזה, ואין שניים דומים. אפשר, כמובן, לקצץ למצבים הי-חריגים את הראשים והרגליים, כדי שיתאימו לסכימה — אבל אין זה טיפול הומאני יותר מאשר אר-תו נוהג של בני-סדום באגדה.

העקרונות של שלום, צדק, חרות — שווים בכל מקום, וכל אדם וכל עם זכאים להם (המשך בעמוד 10)

פריאליזם" — הרי הם ביצעו פשע כלפי ה-אנושות. הם החלימו מפשע זה רק כאשר פלש היטלר לברית-המועצות — ואז הפכה לפתע ההתגוננות לכשרה למהדריין.

אני רוצה לרגע להשוות את עבר-אל-נאצר להיטלר, ואת הערבים לנאצים. אני עדיין סבור כי נשיא מצריים גרם למלחמה זו — והוא שגרם לה, בלי כל ספק! — בלי כוונה ברורה. הוא הסתבך בסידרה של שגי-אות.

אך חשוב לזכור את ההבדל בין 1914 לבין 1939, כדי להבין שיש הבדלים תהומיים בין מלחמות שור-נות, ובין חובותיו של שוחריה-שלום מול פני מלחמות שונות.

אנחנו, שוחריהשלום בישראל, אף כי רק אתמול נולדנו ואין לנו הניסיון של אומות ותיקות, התנגדנו בחריפות למיבצע-סיני של 1956, אך תמכנו בממשלתנו במלחמת-ששת-הימים.

הראשונה היתה, לדעתנו, התק-פה בלתי-מוצדקת, בחברת בני-פיייה אימפריאליסטית. השנייה היתה, מעל לכל ספק, מלחמת-התגוננות טהורה.

זוהי המציאות, וישם דוקטרינות מופש-טות לא יעמדו מול ההיגיון של החיים.

כ כלה, כריסטיאן יקירתנו, נדמה לי כי ההשוואה הסכמאטית הזאת של עמ-

להחזיר את הגלגל אחורה (כלומר — לבטל את המצור ולפור את הריכוז הצבאי), קרא-נו בהתרגשות את דבריהם של ז'אן-פול סארטר וחבריו, שהתייצבו באופן חד-מש-מעי לימין זכות-הקיום של ישראל. היה זה אחד מרגעי הגדולים בכנסת, כנציג מחנה שוחריהשלום, כאשר השמעתי באוזני הי-כנסת ברכה ותודה לסארטר, וזכיתי, בפעם הראשונה והאחרונה, לתמיכת הבית כולו. אני שוכח זאת כיום. וכל-כך שר ליבני הודך ומתמלא מרירות כלפי חוגים בשמאל הצרפתי, הי-כוללים את ידידי הטובים ביותר בפאריס, אני עדיין מקווה כי מקור הפער הנפער בינינו הוא אייהבנה שניתן לפלוקה.

★ ★ ★

קודם כל, כריסטיאן יודיתי, דבריך על המלכודת שבה נפלו שוחריהשלום, מי עידים שאינך זוכרת את ימי 1939. אחרת היית נוהרת מהכללה מסוכנת כזאת.

כאשר רעמו תותחי אוגוסט 1914, אומנם נפלו שוחריהשלום באירופה כולה בל-מל-כודת כזאת, וחבל. תפקידם היה או לשמור על השלום ולהציל חיי מיליונים. אולם כא-שר בניהם של אותם שוחריהשלום בצרפת ובבריטניה (ואגב, גם הקומוניסטים בארץ-ישראל) התנגדו למלחמה בהיטלר ב-1939 וב-1940, בטענה כי התגוננות המערב מול הזוועה הנאצית היא "בגידה" ו"שרות לאימ-

ל כריסטיאן רושפור, השלום — כבת אומה ותקה את מוכנה לסלוח לנו — שוחריהשלום בישראל — על כי נפלנו בפח שבו נפלו שוחריהשלום בעמים אחרים לפנינו. ומהו פח זה? ההזדהות עם ממשל-תנו בעת מלחמה, בשם "הגאווה הלאומית", והכתמת האינטר-נאציונליסטים כבוגדים. אני באמת מודה לך, ולשאר אני שיההשמאל בצרפת, על סליחה וי-מחילה זו, בכחינת מחילה אפיפי-יורית אולם, למען האמת, אינני בטוח שאנו זקוקים לה.

לא הזדהינו עם ממשלתנו בימי המלחמה בשם "גאווה לאומית" כלשהי. לא היה לנו זמן לחשוב על גאווה לאומית. היינו עסו-קים במחשבה על הקיום הלאומי. כאשר נשיא מצריים סגר את מיצר-טיראן בלי כל פרובוקציה מצד ישראל, וריכוז במפתיע מול גבולנו את אחד מכוחות-השריון הגדולים בהיסטוריה, הוא גירש ממוחנו כל מחשבה זולה המחשבה על קיומנו הפיסי.

אולי יש אינטר-נאציונליסטים דגולים המסוגלים לחשוב על ישו-עתי-עולם כאשר משפחתם זמדי-נתם נתונות בסכנה של השמדה. לנו היה חסר הכישרון הזה. האם על כך אנו זקוקים למחילה?

באותם ימים של חרדה, במאי 1967, כא-שר חברי ואני עשינו את הכל כדי להציל את השלום כל עוד היה ניצוץ של תקהה